Eduskunnan työ- ja elinkeinojaosto

Tekesin lausunto

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018
Tiivistetty ajankohtaiskatsaus Business Finlandin perustamisesta; mahdolliset riskikohdat ja kehittämishaasteet

6.10.2017

Kehitysjohtaja Hannu Kemppainen
Tekes

Innovaatiotoiminta on kestävän talouskasvun tärkein lähde

- "Talous kasvaa ideoista eli tuotteista ja tuotantotavoista, koulutuksesta ja kiinteästä pääomasta eli koneista, laitteista ja rakenteista. Vuoden 1860 jälkeen kasvusta 2/3 on syntynyt ideoista ja 1/3 koulutuksesta. Kiinteän pääoman osuus on ollut vähäinen." (Professori Matti Pohjola, Aalto Yliopisto)

- ”Innovatiivinen kasvu on Suomen ainoa mahdollisuus” (Tutkimusjohtaja Petri Rouvinen, ETLA)

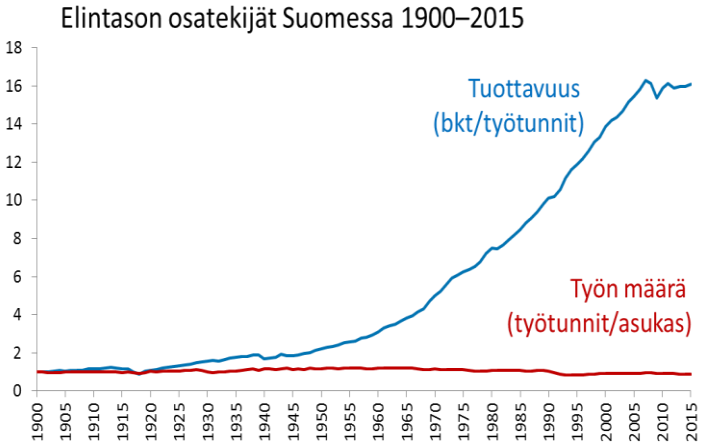

Lähde: Prof. Matti Pohjola, Aalto Yliopisto
Kuva: ETLA

Tekes

Panostus rohkeaan uudistumiseen on edelleen hiipunut

- EK:n kyselyn mukaan teollisuuden t&k-panostukset ovat Suomessa pudonneet Euroopan kärjestä lähelle keskitasoa.

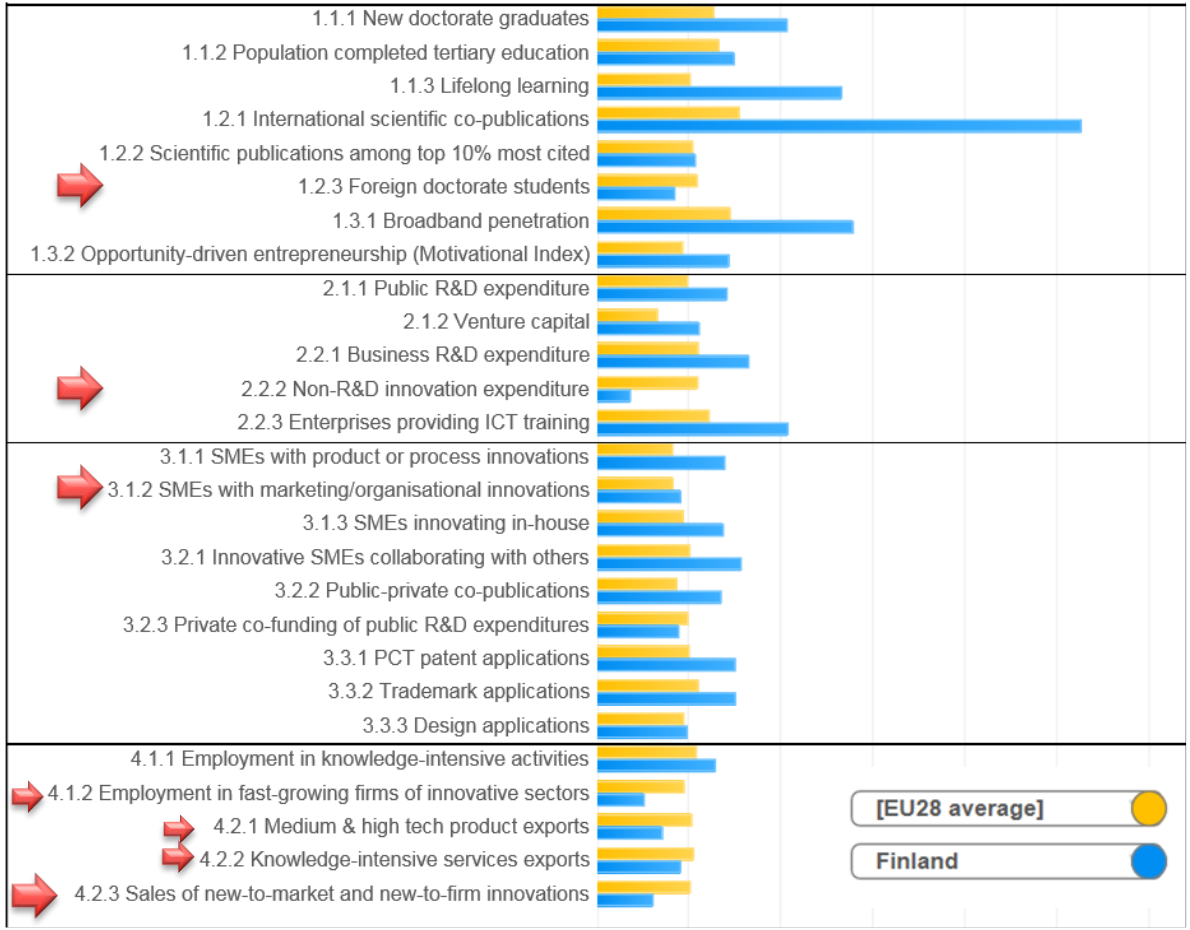

Tekes

Yrityksemme lähtevät pahasti takamatkalta innovaatiokilpailuun kansainvälisillä markkinoilla

Julkinen tuki yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaan, suorat tuet ja verotuet 2014

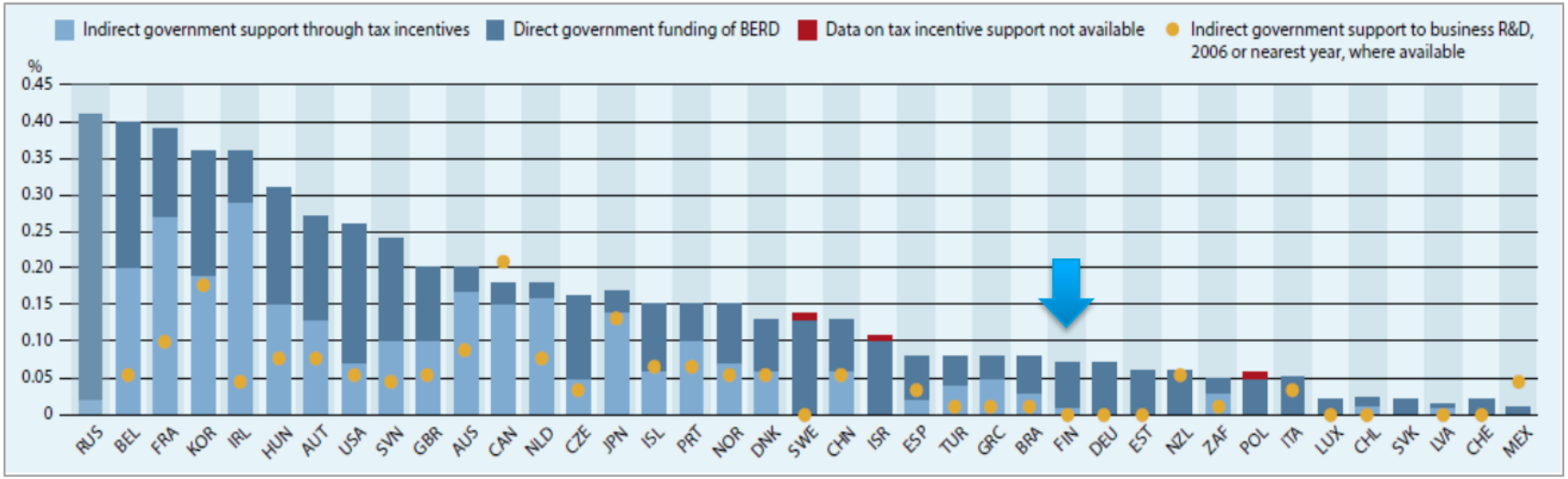

OECD Measuring Science, Technology and Innovation 2016

Tekes

Suomalaiset (Tekesin) innovaatiokannusteet ovat tutkitusti vaikuttavuudeltaan erinomaisia

- Tekesin toimintaa koskevat vaikuttavuusarvioinnit osoittavat selkeästi rahoituksen positiiviset vaikutukset.
- Yhteenveto 2000-luvulla tehtyjen arviointien keskeisistä havainnoista on saatavissa Tekesistä.

Tekes

Edelläkävijyys vaatii rohkeaa uudistumista myös Tekesiltä itseltään

- Tekesin työtä jatkaa ja edelleen kehittää Business Finland, joka on viraston ja erityistehtäväyhtiön yhdistelmä.
- Tavoitteena on saumattomasti yhtenä kokonaisuutena toimiva rakenne, jossa hyödynnetään innovatiivisesti virasto- ja yhtiömuodon erityispiirteet parhaan mahdollisen asiakaskokemuksen, vaikuttavuuden sekä toiminnallisen tehokkuuden ja hyvän työntekijäkokemuksen saavuttamiseksi.

Tekes

Vaikuttavuusarvioinnit ja asiakaspalaute tukevat Business Finlandin muodostamista

Asiakkaiden odotuksia:

- Pysyvä yhteyshenkilö, joka tuntee yrityksen tilanteen ja tarinan
- Tavoitehakuinen ja kokonais-valtainen asiakkuuksien hoito
- Säännölliset tapaamiset yhteyshenkilön kanssa
- Laaja verkosto, josta yhteys-henkilö osaa tarjota kontakteja
- Digipalvelujen laaja ja hyödyntäminen

Poimintoja arvioinneista:

- ”Tulokset osoittavat, että pelkkä rahoitus ei riitä, vaan muillakin Tekesin tarjoamilla palveluilla oli tärkeä rooli yritysten menestymisen kannalta.” *(NIY-arviointi; The Evidence Network, Kanada, 2013)*
- ”Yritykset, jotka olivat saaneet sekä rahallista että ei-rahallista tukea arvioivat vaikuttavuuden suuremmaksi kuin pelkästään jompaakumpaa tukea saaneet.” *(Halme et. al. 2015, 4Front, The Evidence Network.)*
- ”Innovaatioekosysteemilähtöisessä ajattelussa julkisten yrityspalvelujen tulisi olla luonteeltaan proaktiivisempia ja strategisempia tähdäten yksittäisten yritysten palvelutarpeiden (markkinapuuteajattelu) sijasta laajempien kokonaisuuksien kasvun ja kehittymisen mahdollisuuksien edistämiseen (systeemiajattelu).” *(Kaihovaara et al. Ramboll, 4Front, VPSolutio, 2017)*
- ”Tekes on onnistunut hyvin tavoitteessaan edistää innovaatiotoiminnan kyvykkyyksiä. Tärkein vaikutuskeino on ollut yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen.” *(Ramboll Oy, The Evidence Network, LC Group and Sustainable, 2015)*

Tekes

Elinkeinoelämän kilpailukyvyn kehittämiseen ja uudistumiseen Business Finlandin kautta kohdistetut resurssit ovat jäämässä alhaiselle tasolle

- Business Finland aloittaa toimintansa laskevien resurssikäyrien tilanteessa.
- Muutoksesta aiheutuviin kertakustannuksiin tarvitaan erityisrahoitusta.

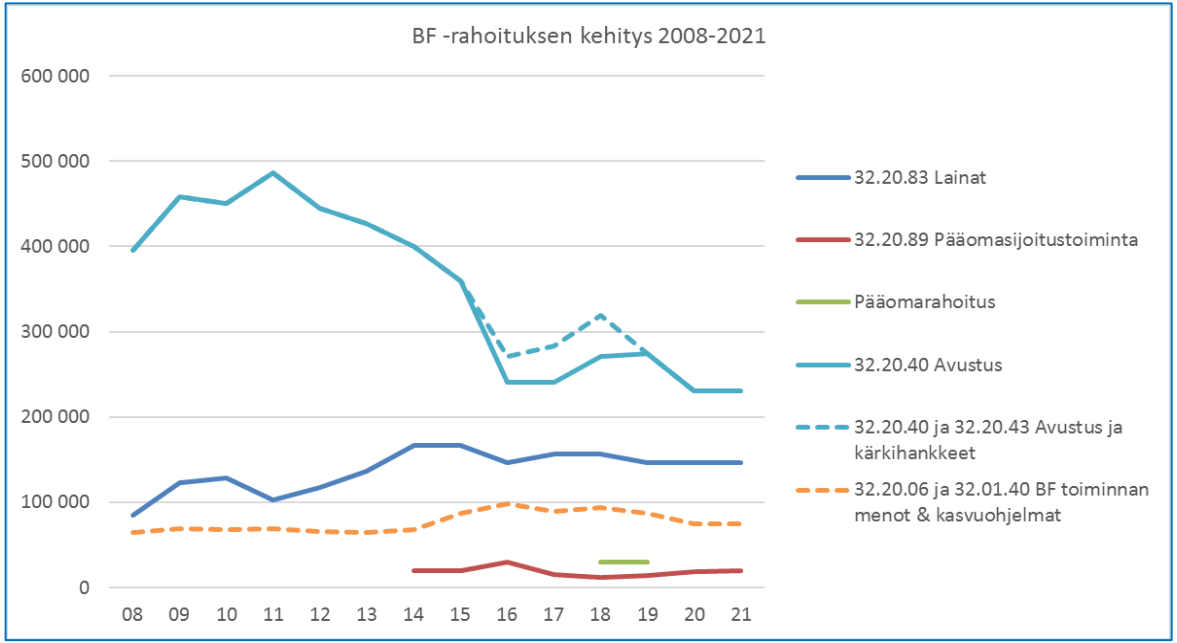

Tekes

Business Finlandin säädösperusta saattaa rajoittaa synergiahyötyjä ja toiminnan jatkuvaa uudistamista

- Säädösperustan tulee olla riittävän joustava siten, että Business Finland voi toimia tulevaisuussuuntautuneesti ja muuttaa ketterästi toimintamallejaan ja toiminnan sisällöllisiä painotuksia vaikuttavuuden, asiakastarpeen ja toiminnallisen tehokkuuden parantamiseksi.
- Varovaisesta lähestymistavasta huolimatta valmisteluun liittyy myös merkittävä aikatauluriski.

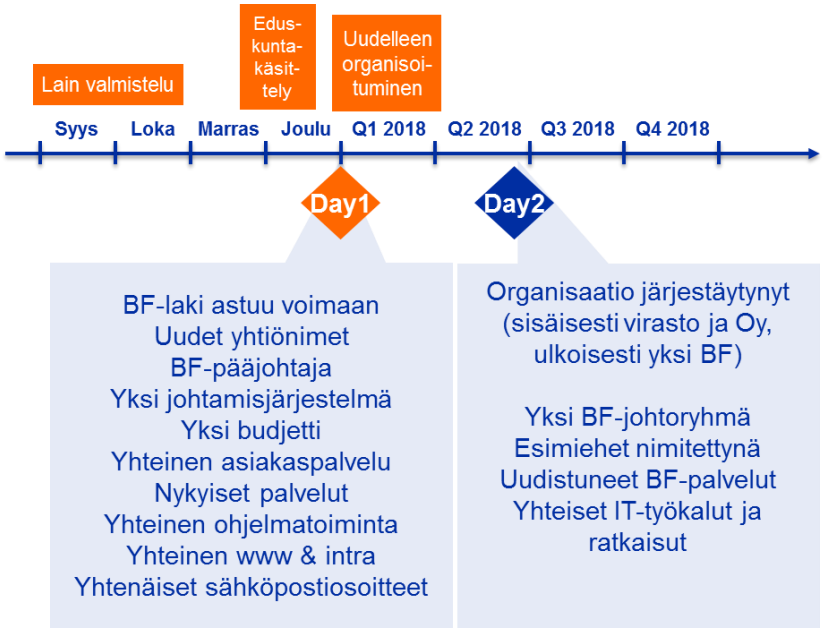

Tekes

Henkilöstön huolet kääntävät helposti huomion pois tärkeimmästä, eli erinomaisesta asiakaspalvelusta

- Lähtökohta muutokselle on hyvä. Uudistuksen tavoitteet jaetaan laajasti.
- Kulttuurien yhteensovittamisessa on myös haasteita.
- Johtamisessa korostetaan erittäin vahvasti toiminnan jatkuvuuden ja hyvän asiakaspalvelun merkitystä.

Tekes